

Praha 17.4.2003

20

Lékárenská péče v České republice v roce 2002

Informace o lékárenské péči vycházejí ze statistických výkazů o činnosti zdravotnických zařízení A(MZ) 1-01. Údaje se týkají zdravotnických zařízení všech rezortů (doprava, obrana, spravedlnost, vnitro, zdravotnictví).

Z celkového počtu 2 162 registrovaných zařízení lékárenské péče ke konci roku 2002 odevzdalo výkaz ke zpracování 2 075 (96 %) subjektů. Z tohoto množství bylo 1 858 lékáren, 8 ústavních lékáren, 149 výdejen zdravotnických prostředků, 40 výdejen léčiv a 1 výdejna léčivých rostlin.

Lékárny

Zaměstnanci lékáren

V 1 866 lékárnách pracovalo ke konci roku 2002 celkem 5 286 farmaceutů a 4 589 farmaceutických laborantů. Průměrné počty zaměstnanců v jedné lékárně se oproti roku 2001 nijak výrazně nezměnily.

Průměrný počet zaměstnanců v jedné lékárně

Ukazatel	Farmaceuti		Farmaceutičtí laboranti		Ostatní		Celkem	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Fyzické osoby	2,84	2,83	2,47	2,46	2,02	1,97	7,33	7,27
Přepočtené počty (úvazek)	2,65	2,65	2,37	2,34	1,75	1,71	6,76	6,71

Činnost lékáren

Činnost lékáren je vyjádřena prostřednictvím počtu: receptů na léčiva, poukazů na zdravotnické prostředky, žádanek na léčiva a zdravotnické prostředky od zdravotnických zařízení a objednávek na léčiva a zdravotnické prostředky od ostatních odběratelů. Některé lékárny nemohou rozdělit žádanky (nebo objednávky) na léčiva a zdravotnické prostředky a vykazují je dohromady, z tohoto důvodu jsou žádanky (resp. objednávky) posuzovány společně.

Z celkového počtu receptů, na které vydaly lékárny léčiva, bylo 92,2 % k proplacení zdravotními pojišťovnami (v roce 2001 to bylo 93,9 %), z celkového počtu poukazů bylo k proplacení 96,5 % (v roce 2001 – 97,2 %).

Průměrné výkony jedné lékárny v roce 2002 poklesly u většiny dokladů. Na nižším počtu dokladů se podílí i snížení činnosti lékáren v oblastech postižených povodněmi.

Průměrná činnost jedné lékárny

Druh dokladu	Celkem		Z toho pro ZP v %	Index 2001 = 100
	2001	2002		
Recepty	51 376	49 344	92,2	96,0
Poukazy	1 010	998	96,5	98,8
Žádanky od zdravotnických zařízení	916	912	x	99,6
Objednávky od ostatních odběratelů	69	72	x	104,3

Tržby lékáren

Stejně jako v roce 2001 i v roce 2002 byly nejdůležitější položkou v tržbách lékáren léčiva hrazená zdravotními pojišťovnami, průměrně 59,2 % všech tržeb jedné lékárny. Tržby od zdravotnických zařízení za léčiva a zdravotnické prostředky činily 18,5 % a tržby za volný prodej 11,6 %.

Průměrná tržba za jeden recept se od roku 2001 zvýšila z 265 Kč na 296 Kč, naopak průměrná tržba z jednoho poukazu se snížila z 673 Kč na 621 Kč.

Zdravotní pojišťovny uhradily jedné lékárně za rok 2002 v průměru 15 230 000 Kč. Průměrné tržby jedné lékárny za volný prodej (zahrnuje léčiva vydávaná bez receptu a zdravotnické prostředky vydávané bez poukazu) dosáhly hodnoty 2 856 000 Kč, oproti roku 2001 tak poklesly o 8 %. Celkové tržby připadající průměrně na jednu lékárnu se ve srovnání s rokem 2001 zvýšily o 5 %.

Průměrné tržby v jedné lékárně

Tržby	V tisících Kč		Podíl v %		Index 2001 = 100
	2001	2002	2001	2002	
Od ZP za léčiva	13 632	14 610	57,9	59,2	107,2
Od ZP za zdr. prostředky	680	620	2,9	2,5	91,2
Za doplatky od pacientů	1 767	1 866	7,5	7,6	105,6
Za volný prodej	3 085	2 856	13,1	11,6	92,6
Od zdrav. zařízení	4 208	4 560	17,9	18,5	108,4
Od ostatních odběratelů	171	184	0,7	0,7	107,6

Výdejny

Zaměstnanci výdejen

Ve 190 výdejních bylo ke konci roku 2002 zaměstnáno celkem 54 farmaceutů a 111 farmaceutických laborantů (jedná se o počty fyzických osob). Průměrná zaměstnanost jedné výdejny byla téměř stejná jako v roce 2001, mírně se snížil jen počet farmaceutických laborantů. Těch pracovalo v roce 2001 v jedné výdejně průměrně 0,65, v roce 2002 jich bylo 0,52. Celkem zaměstnávala v roce 2002 jedna výdejna průměrně 2,67 pracovníků, v roce 2001 to bylo 2,68 (přepočteno podle úvazků).

Činnost výdejen

Průměrná činnost jedné výdejny léčiv / léčivých rostlin vyjádřená počtem receptů se v roce 2002 zvýšila o 6 %. Z původních 8 839 receptů na jednu výdejnu v roce 2001 vzrostl tento ukazatel na 9 401 receptů v roce 2002. Zvýšila se i průměrná činnost jedné výdejny zdravotnických prostředků (o 4 %), kdy došlo k nárůstu počtu poukazů ze 4 513 v roce 2001 na 4 724 v roce 2002.

Z celkového počtu receptů, na které výdejny vydaly léčiva, bylo 94 % k proplacení zdravotními pojišťovnami, poukazů na zdravotnické prostředky bylo k proplacení 97 %.

Tržby výdejen

Zatímco se průměrné tržby jedné výdejny za recepty, poukazy, žádanky a objednávky na léčiva a zdravotnické prostředky oproti roku 2001 zvýšily o 347 000 Kč, průměrné tržby jedné výdejny za volný prodej (léčiva vydávaná bez receptu a zdravotnické prostředky bez poukazu) a doplatky od pacientů se snížily o 83 000 Kč. Celková tržba připadající v průměru na jednu výdejnu se zvýšila o 4 %.

Průměrné tržby v jedné výdejně

	V tisících Kč		Podíl v %	
	2001	2002	2001	2002
Tržby za recepty, poukazy, žádanky a objednávky na léčiva a zdravotnické prostředky	4 521	4 868	79,3	81,7
Tržby za volný prodej včetně doplatků od pacientů	1 179	1 093	20,7	18,3

Celková charakteristika lékárenské péče za rok 2002

Souhrnná charakteristika zahrnuje všechna zařízení lékárenské péče (státní i nestátní), tj.: lékárny, ústavní lékárny, výdejny léčiv a zdravotnických prostředků a lékárenská oddělení v zařízeních ústavní péče.

Ve srovnání s rokem 2001 se zvýšil počet všech druhů dokladů. V přepočtu na 1 zařízení lékárenské péče je však počet dokladů obdobný jako v loňském roce a u receptů došlo ke snížení. Na 1 obyvatele České republiky připadlo v roce 2002 průměrně 9 receptů (stejně tomu bylo i v roce 2001).

Činnost zařízení lékárenské péče

Druh dokladu	Počet v tisících		Počet na 1 zařízení	
	2001	2002	2001	2002
Recepty	92 466	92 988	46 699	44 813
Poukazy	2 463	2 595	1 244	1 250
Žádanky od zdravotnických zařízení	1 705	1 774	861	855
Objednávky od ostatních odběratelů	127	138	64	67

Celkové tržby připadající průměrně na jedno zařízení lékárenské péče se v roce 2002 zvýšily téměř o 5 % (pro rok 2002 činily 23 029 000 Kč). Na tomto nárůstu se podílí zejména tržby od zdravotních pojišťoven za léčiva.

Tržby v zařízeních lékárenské péče

Tržby	V milionech Kč		V tisících Kč na 1 zařízení	
	2001	2002	2001	2002
Od zdravotních pojišťoven za léčiva	24 577	27 577	12 413	13 290
Od zdravotních pojišťoven za zdravotnické prostředky	1 753	1 824	885	879
Za doplatky od pacientů	3 205	3 535	1 618	1 704
Za volný prodej	5 694	5 540	2 875	2 670
Od zdravotnických zařízení	7 958	8 920	4 019	4 299
Od ostatních odběratelů	377	387	191	187

Vypracovala: Jana Trnková